

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 148/06-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. decembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť L. K., B., t. č. vo väzbe, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Tp 345/05 z 20. mája 2005, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť L. K. o d m i e t a .

2. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á uhradiť trovy právneho zastúpenia L. K. v sume 6 888 Sk (slovom šesťtisícosemstoosemdesiatosem slovenských korún) na účet advokáta JUDr. M. A.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. septembra 2005 doručená sťažnosť L. K., B., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaniami právneho zástupcu z 5. septembra 2006 a 8. novembra 2006, zastúpeného advokátom JUDr. M. A., B., ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 17 ods.

2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) uznesením Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. Tp 345/05 z 20. mája 2005.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 345/05 z 20. mája 2005 bol vzatý do väzby z dôvodov podľa ustanovenia § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Sťažovateľ podal proti predmetnému uzneseniu sťažnosť, o ktorej Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením sp. zn. 3 Tpo 103/05 zo 14. júna 2005 tak, že ju zamietol, pričom uvedené uznesenie nebolo sťažovateľovi ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu doručené.

Sťažovateľ zastáva názor, že vo väzbe sa nachádza nezákonne, z dôvodu nesprávnej skutkovej a právnej kvalifikácie trestného činu, z ktorého bol obvinený (obvinenie z trestného činu lúpeže podľa ustanovenia § 234 ods. 1 Trestného zákona). Svedecké výpovede z prípravného konania sú nedôveryhodné a obvinenie proti nemu vykonštruované.

Podľa názoru sťažovateľa sa okresný súd pri svojom rozhodovaní neopieral o kľúčové svedecké výpovede, získané v priebehu vyšetrovania, pričom aplikácia ustanovenia § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je formálna, pretože z jeho strany nehrozí úteková väzba ani pokračovanie v trestnej činnosti. Orgány činné v trestnom konaní účelovo vykonštruovali proti nemu obvinenie a samotné vyšetrovanie javí známky prietiahov s prihliadnutím na relatívnu jednoduchosť jeho trestnej veci.

Sťažovateľ preto v petite svojej sťažnosti žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 9 ods. 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. Tp 345/05 z 20. mája 2005 a uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 103/05 zo 14. júna 2005 a vec vedenú pod sp. zn. Tp 345/05 vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ zároveň požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu z dôvodu nepriaznivých majetkových pomerov.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa ustanovenia § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či sťažnosť má náležitosti podľa ustanovení § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že namietal nezákonné vzatie do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 345/05 z 20. mája 2005, ako aj nedoručenie uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 103/05 zo 14. júna 2005. Podľa jeho názoru nejestvovali dôvody, pre ktoré by mal byť vzatý do väzby, pretože obvinenie z trestného činu lúpeže a dôkazy proti jeho osobe sú umelo vykonštruované.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, predložil 21. apríla 2006 potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, pričom predmetná vec nepredstavovala zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti za predpokladu zosúladenia skutkových tvrdení s petitom sťažnosti, ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 148/06-17

zo 17. mája 2006 ustanovil sťažovateľovi advokáta JUDr. M. A. za právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd následne výzvou č. k. III. ÚS 148/06-20 z 2. augusta 2006 vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na úpravu petitu sťažnosti (presné uvedenie, ktorými konaniami akých orgánov malo dôjsť k porušeniu základných práv, či sťažovateľ využil všetky právne prostriedky na ochranu svojich práv).

Právny zástupca sťažovateľa doručil ústavnému súdu 7. septembra 2006 úpravu petitu sťažnosti sťažovateľa. V petite sťažnosti bolo namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 345/05, ktorým bolo rozhodnuté o vzatí sťažovateľa do väzby. V obsahu sťažnosti však boli opäť uvedené skutkové tvrdenia, ktoré nekorešpondovali s petitom sťažnosti – v zásade bola namietaná pokračujúca súdna väzba sťažovateľa v konaní po podaní obžaloby a viackrát odročené hlavné pojednávanie, pričom k porušeniu základných práv sťažovateľa malo dôjsť uznesením o jeho vzatí do väzby.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd ďalšou výzvou č. k. III. ÚS 148/06-26 z 22. septembra 2006 vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na zosúladenie petitu sťažnosti so skutkovými tvrdeniami uvedenými v sťažnosti a presné uvedenie, ktoré základné práva boli akým konaním ktorého štátneho orgánu porušené.

Právny zástupca sťažovateľa doručil ústavnému súdu 13. novembra 2006 oznámenie o výpovedi ustanovenia za právneho zástupcu sťažovateľa podľa ustanovenia § 22 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“). V odôvodnení svojho oznámenia uviedol, že napriek upozorneniu, že ústavná sťažnosť v podobe, na ktorej sťažovateľ trvá, nemá oporu v platnej legislatíve, a teda uvedeným postupom nie je možné dosiahnuť žiadaný výsledok konania (byť úspešný v konaní pred ústavným súdom), sťažovateľ naďalej trvá na danom obsahu sťažnosti.

V zmysle čl. 127 ústavy má ústavný súd právomoc konať a rozhodnúť o sťažnosti len vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže ochrany tých práv, ktorých porušenie namieta pred ústavným súdom, domáhať pred iným súdom. „Ústavný súd zásadne nie je oprávnený prijať sťažnosť na ďalšie konanie, ak existuje všeobecný súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody. Prijatie takej sťažnosti vylučuje nedostatok právomoci ústavného súdu vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy ako princíp subsidiarity,“ – rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 130/02.

Zároveň ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry upozorňuje, že ak má sťažovateľ možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred všeobecným súdom, podľa čl. 127 ods. 1 in fine ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu. Nedostatok právomoci ústavného súdu na konanie o sťažnosti nemožno odstrániť.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 345/05 z 20. mája 2006. Proti uvedenému uzneseniu mal právo podať opravný prostriedok – sťažnosť, o ktorej rozhoduje odvolací, a teda všeobecný súd, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu konať v danej veci. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Z uvedeného dôvodu je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, keď nie je daná právomoc všeobecných súdov – napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 13/01.

V upravenom petite sťažnosti sťažovateľa doručenom ústavnému súdu jeho právnym zástupcom 7. septembra 2006 bolo namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením sp. zn. Tp 345/05 o jeho vzatí do väzby. K porušeniu týchto práv malo dôjsť postupom súdu po podaní obžaloby z dôvodu viacerých odročení hlavného pojednávania pre neúčast' predvolaného svedka. Vzhľadom na to, že uznesením o vzatí osoby do väzby nie je možné porušiť jej základné práva podľa čl. 17 ústavy postupom súdu po podaní obžaloby a vo fáze prejednávania trestnej veci pred súdom (hlavné

pojednávane), považuje ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v uvedenej podobe aj za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, III. ÚS 215/05).

Ústavný súd navyše uvádza, že podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 22/02 uvádza: „Sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti.“

Ústavnú sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. Tpo 345/05 z 20. mája 2005 bolo teda potrebné podať v lehote dvoch mesiacov od jej doručenia sťažovateľovi. S prihliadnutím na skutočnosť, že sťažovateľ podal proti predmetnému uzneseniu sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tpo 103/05 zo 14. júna 2005, pričom ústavná sťažnosť sťažovateľa bola podaná na poštovú prepravu 27. septembra 2005, sťažnosť by bolo možné odmietnuť aj ako oneskorene podanú.

Podľa ustanovenia § 22 ods. 2 zákona o advokácii advokát je oprávnený odstúpiť od zmluvy o poskytovaní právnych služieb, ak klient napriek poučeniu advokátom trvá na tom, aby advokát postupoval podľa jeho pokynu. Ústavný súd akceptoval argumentáciu právneho zástupcu sťažovateľa, ktorý vypracoval ústavnú sťažnosť podľa pokynov sťažovateľa, aj keď ho upozornil na možnosť neúspešného uplatňovania nároku na ochranu ústavnosti, preto ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľa náhradu trov za dva úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, vypracovanie ústavnej sťažnosti).

Pri vyčíslení trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna šestina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceníteľná peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli zrealizované v roku 2006, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2005 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 16 381 Sk. S poukázaním na uvedené skutočnosti ústavný súd priznal náhradu trov za dva úkony právnej pomoci, každý v hodnote 2 730 Sk a rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., t. j. dvakrát 164 Sk.

Podľa ustanovenia § 18 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa tarifná odmena určená podľa § 9 až § 14 o daň z pridanej hodnoty. Právny zástupca sťažovateľa predložil ústavnému súdu 11. decembra 2006 fotokópiu osvedčenia o registrácii pre daň z pridanej hodnoty.

Ústavný súd priznal trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 6 888 Sk (bod 2 výroku uznesenia), ktorú uhradí právnemu zástupcovi sťažovateľa ako ustanovenému zástupcovi kancelária ústavného súdu (ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2006